

EXAMENUL DE BACALAUREAT - 2026

Simulare județeană

Proba E. d)

Filosofie

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(30 de puncte)**

Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Aristotel este un reprezentat al eticii:
a. deontologice b. eudaimoniste c. hedoniste d. utilitariste
2. Reprezentanții eticii eudaimoniste consideră că:
a. Binele suprem este reprezentat de fericire
b. plăcerea și evitarea suferinței constituie Binele suprem al omului, scopul vieții acestuia
c. Binele suprem este reprezentat de datorie
d. fundamentul moralei este utilitatea sau principiul celei mai mari fericiri
3. O problemă controversată, abordată în cadrul eticii aplicate, este reprezentată de:
a. eutanasiu b. sensul existenței c. epistemologie d. sensul cunoașterii
4. În teoria morală a lui Kant conceptul de *fericire* este înlocuit cu cel de:
a. cunoaștere b. datorie c. adevăr d. utilitate
5. Conform eticii lui J. St. Mill, acțiunile sunt bune:
a. în măsura în care aduc fericire
b. dacă sunt făcute din datorie, din respect pentru lege
c. în măsura în care aduc suferință
d. dacă sunt făcute pentru sine și niciodată pentru altceva
6. Filosoful care a afirmat că în cazul omului, *existența precede esența* este:
a. J.St. Mill b. K. Popper c. Augustin d. J.P. Sartre
7. Reprezentanții concepției etice hedoniste sunt de părere că:
a. un fapt este greșit nu prin consecințe, ci este greșit pentru că încalcă o normă care delimitează sfera datoriilor noastre morale
b. moralitatea acțiunii rezidă din consecințele acțiunii, respectiv în faptul că acestea contribuie sau nu la realizarea „cele mai mari fericiri”
c. moralitatea acțiunilor umane trebuie stabilită în funcție de împlinirea datoriei
d. binele trebuie definit independent de corectitudine, iar corectitudinea, ca element de maximizare a binelui
8. Etica aplicată:
a. este o specie a eticii eudaimoniste
b. are ca obiect studiul activității sufletului în acord cu virtutea
c. are ca obiect studiul unor probleme morale controversate
d. este o specie a eticii deontologice

9. Problematika sensului vieții vizează răspunsul la întrebarea:
- a. Care sunt cele mai demne surse ale cunoașterii?
 - c. Ce este determinismul?
 - c. Ce este dreptatea?
 - d. Este fericirea un scop al vieții?
10. Imperativul categoric, formulat de către Immanuel Kant, presupune să acționezi numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină:
- a. lege naturală
 - b. principiu al plăcerii
 - c. lege universală
 - d. principiu al cunoașterii

SUBIECTUL al II-lea**(30 de puncte)**

- A. Analizați, într-o pagină, problematica naturii umane, din perspectivă filosofică. Punctajul se acordă pentru:
- a) numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica naturii umane **1 punct**
 - b) precizarea explicită a tezei/ideii filosofice despre natura umană **2 puncte**
 - c) explicarea unei teze/idei filosofice, precizată explicit la subpunctul b) **6 puncte**
 - d) ilustrarea tezei/ideii filosofice pe care ați precizat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **4 puncte**
 - e) menționarea unei consecințe asupra dezvoltării societății în cazul în care omul nu pune accent pe evoluția sa ca ființă culturală **1 punct**
 - f) utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **1 punct**
 - g) încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**
- B. Argumentați în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia: „*Omul nu este decât o trestie, cea mai slabă din natură, dar este o trestie cugetătoare*”. (Blaise Pascal) **8 puncte**
- C. Ilustrați, printr-un exemplu concret rolul/importanța modului în care consecințele unei acțiuni pot influența viața unei persoane, într-o societate democratică. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)**

- A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Existența întru mister și revelare este un mod eminamente uman. (...) Dacă animalul produce uneori fie unelte, fie lăcașuri, fie organizații, actele sale nu izvorăsc din existența întru mister și revelare. Aceste acte nu sunt „creatoare”; ele se degajă stereotip din grija de securitate a animalului și, mai ales, a speciei, în lumea sa. Existența întru imediat și pentru securitate este desigur un mod pe care nu-l depășește conștiința niciunui animal. Omul este capturat de un destin creator, într-un sens cu adevărat minunat (...).

(Lucian Blaga, *Geneza metaforei și sensul culturii*)

- 1. Formulați, pe baza textului dat, teza lui Blaga referitoare la unul dintre cele două orizonturi existențiale. **4 puncte**
 - 2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *sens al existenței* și *cultură*, utilizând termeni menționați în sens filosofic. Punctajul se acordă pentru:
 - a) utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sens filosofic **2 puncte**
 - b) evidențierea corelației existente între termenii dați **6 puncte**
 - c) coerența textului dat **1 punct**
 - d) încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**
 - 3. Argumentați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice din textul dat. **6 puncte**
- B. Întrucât etica tradițională nu are soluții satisfăcătoare la problemele omului contemporan, a apărut, în filosofia morală, un nou domeniu de cercetare și reflecție reprezentat de etica aplicată.
- 1. Menționați două condiții pe care trebuie să le îndeplinească o problemă pentru a constitui obiectul eticii aplicate. **4 puncte**
 - 2. Construiți un argument care să justifice ideea potrivit căreia „*binele este scop final*” în societatea contemporană. **6 puncte**